

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. birželio 29 d.*

Byloje C-139/07 P

dėl 2007 m. vasario 28 d. pagal Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Europos Komisija, atstovaujama V. Kreuschitz, P. Aalto ir C. Docksey, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

apeliantė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Technische Glaswerke Ilmenau GmbH, įsteigta Ilmenau (Vokietija), atstovaujama advokatų C. Arhold ir N. Wimmer,

ieškovei pirmojoje instancijoje,

* Proceso kalba: vokiečių.

palaikomai

Danijos Karalystės, atstovaujamos B. Weis Fogh, nurodžiusios adresą dokumentams
įteikti Liuksemburge,

įstojusios į apeliacinį procesą šalies,

Suomijos Respublikos, atstovaujamos J. Heliskoski, nurodžiusios adresą dokumen-
tams įteikti Liuksemburge,

Švedijos Karalystės, atstovaujamos K. Wistrand, S. Johannesson ir K. Petkovska,

įstojusių į bylą šalių pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, R. Silva de Lapuerta ir C. Toader, teisėjai A. Rosas, K. Schiemann, E. Juhász, G. Arestis (pranešėjas) ir T. von Danwitz,

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorius H. von Holstein, kanclerio pavaduotojas, ir B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2009 m. birželio 16 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2009 m. rugsėjo 8 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- ¹ Apeliaciniu skundu Europos Bendrijų Komisija prašo panaikinti 2006 m. gruodžio 14 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Technische Glaswerke Ilmenau prieš Komisiją* (T-237/02, Rink. p. II-5131, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo jis panaikino 2002 m. gegužės 28 d. Komisijos sprendimą (toliau – ginčijamas sprendimas) tiek, kiek juo atsisakoma leisti susipažinti su įmonei *Technische Glaswerke Ilmenau GmbH* (toliau – TGI) suteiktos valstybės pagalbos kontrolės procedūrų dokumentais.

Teisinis pagrindas

- 2 EB 255 straipsniu visiems Europos Sąjungos piliečiams ir fiziniams ar juridiniams asmenims, gyvenantiems ar turintiems registruotą buveinę valstybėje narėje, garantuojama teisė susipažinti su Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Komisijos dokumentais, laikantis Tarybos nustatytų visuomenės arba asmens interesais grindžiamų principų ir sąlygų.
- 3 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, p. 43; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 331) priimtas EB 225 straipsnio 2 dalies pagrindu.
- 4 Šio reglamento 4, 6 ir 11 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(4) Šio reglamento tikslas yra padaryti visuomenės teisę susipažinti su dokumentais kaip galima veiksmingesne [veiksmingesnę] bei numatyti tokios galimybės principus ir ribas pagal ES sutarties 255 straipsnio 2 dalį.

<...>

- (6) Platesnė susipažinimo su dokumentais galimybė turėtų būti numatyta tais atvejais, kai institucijos atlieka įstatymų leidimo funkcijas, įskaitant ir tuos atvejus, kai joms ši teisė suteikta pagal įgaliojimą, tačiau tuo pačiu išsaugant institucijų sprendimų priėmimo proceso veiksmingumą. Galimybė tiesiogiai susipažinti su tokiais dokumentais turėtų būti kaip platesnė.

<...>

(11) Iš esmės visi institucijų dokumentai turėtų būti prieinami visuomenei. Tačiau <...> išimties tvarka turėtų būti apsaugomi tam tikri visuomenės ir asmeniniai interesai. Institucijoms turėtų būti suteikta teisė saugoti savo vidaus konsultacijas ir svarstymus, kai yra būtina išlaikyti jų sugebėjimą vykdyti užduotis. <...>“

5 Reglamento Nr. 1049/2001 1 straipsnio „Tikslas“ a punkte nurodyta, kad šiuo reglamentu siekiama „numatyti EB sutarties 255 straipsnyje numatytos teisės susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos (toliau – institucijos) dokumentais principus, sąlygas bei visuomenės ar privačių interesų sąlygojamus apribojimus, kad būtų užtikrinta kaip galima platesnė susipažinimo su dokumentų [dokumentais] galimybė“.

6 Šio reglamento 2 straipsnio „Naudos gavėjai ir taikymo sritis“ 1 dalyje pripažįstama, kad bet kuris Europos Sąjungos pilietis ir fizinis ar juridinis asmuo, gyvenantis ar turintis registruotą buveinę valstybėje narėje, turi teisę susipažinti su institucijų dokumentais „laikydamasis šiame reglamente nustatytų principų, sąlygų ir apribojimų“. 3 dalyje numatyta, kad šis reglamentas taikomas visiems institucijos turimiems dokumentams, tai yra, jos parengtiems arba gautiems ir esantiems jos žinioje, „susijusiems su visomis Europos Sąjungos veiklos sritimis“.

7 Pagal Reglamento Nr. 1049/2001 3 straipsnio a punktą šiame teisės akte „dokumentas“ yra „bet kokia forma (parašytas ant popieriaus, elektroninėje laikmenoje arba garso, vaizdo ar audiovizualiniame įraše) pateiktas turinys, susijęs su į institucijos atsakomybės sferą įeinančia politika, veikla ir sprendimais“.

8 Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnyje „Išimtys“ numatoma:

„<...>

2. Institucijos nesuteikia galimybės susipažinti su dokumentais, dėl kurių atskleidimo nukentėtų apsauga:

— <...>

— teismo proceso ir teisinės pagalbos,

— inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų,

nebent atskleidimo reikalautų viršesnis viešasis interesas.

3. Galimybė susipažinti su institucijos parengtais dokumentais, skirtais vidaus naudojimui arba su institucijoje gautais dokumentais, susijusiais su tokiu klausimu[,], dėl kurio institucija dar nėra priėmusi sprendimo, nesuteikiama, jei dokumento atskleidimas rimtai pakenktų institucijos sprendimų priėmimo procesui, nebent atskleidimo reikalautų viršesnis viešasis interesas.

Galimybė susipažinti su dokumentu, kuriame pareikšta vidaus reikmėms skirta nuomonė, esanti svarstymų ir preliminarų konsultacijų minimos institucijos viduje dalimi, nesuteikiama netgi po to, kai sprendimas jau yra priimtas, jei dokumento atskleidimas rimtai pakenktų institucijos sprendimų priėmimo procesui, nebent atskleidimo reikalautų viršesnis viešasis interesas.

<...>

6. Jei kuri nors iš išimčių yra taikoma tiksliai kai kurioms dokumento dalims, likusios dokumento dalys yra išduodamos.

7. Šio straipsnio 1–3 dalyse numatytos išimtys yra taikomos tiksliai tokiam laikotarpiui, kai toks draudimas yra pateisinamas, atsižvelgiant į dokumento turinį. <...>“

- 9 Reglamento Nr. 1049/2001 6 straipsnio „Paraiškos“ 1 dalyje nurodyta, kad „paraiška dėl galimybės susipažinti su dokumentais pateikiama <...> pakankamai tiksliai nurodant dokumentą, kad institucija galėtų jį identifikuoti“ ir kad „pareiškėjas nebūtinai turi nurodyti paraiškos pateikimo priežastį“. Šio straipsnio 2 dalyje numatyta, jog „jei paraiška nėra pakankamai konkreti, institucija kreipiasi į pareiškėją, kad patikslintų paraišką“. 3 dalyje skelbiama, kad „tuo atveju, kai paraiškoje prašoma labai ilgo dokumento, arba ji susijusi su labai dideliu skaičiumi dokumentų, atitinkama institucija gali neformaliai pasitarti su pareiškėju, kad būtų surastas teisingas sprendimas, bei padeda jam tai padaryti, pavyzdžiui, suteikdama informaciją, kaip naudotis viešuoju dokumentų registru“.

¹⁰ Be to, 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 659/1999, nustatančiame išsamias EB [88] straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339), nustatyta Komisijai EB 88 straipsniu suteiktos teisės nuspręsti dėl valstybės pagalbos suderinamumo su bendrąja rinka įgyvendinimo tvarka.

¹¹ Reglamento Nr. 659/1999 20 straipsnyje „Suinteresuotųjų šalių teisės“ numatyta:

„1. Po to, kai Komisija priima sprendimą pradėti formalaus tyrimo procesą, kiekviena suinteresuotoji šalis gali pateikti pastabas pagal 6 straipsnį. Kiekvienai minėtas pastabas pateikusiai suinteresuotajai šaliai ir kiekvienam individualiam pagalbos gavėjui išsiunčiama pagal 7 straipsnį priimto Komisijos sprendimo kopija.

2. Kiekviena suinteresuotoji šalis gali pranešti Komisijai apie kiekvieną įtariamą neteisėtą pagalbą ir apie kiekvieną įtariamą netinkamą pagalbos taikymą. Jeigu Komisija mano, kad pagal jos turimą informaciją nėra pakankamo pagrindo bylai įvertinti, ji apie tai praneša suinteresuotajai šaliai. Jeigu Komisija, remdamasi pateiktos informacijos turiniu, priima sprendimą dėl bylos, sprendimo kopiją ji išsiunčia suinteresuotajai šaliai.

3. Suinteresuotosios šalies prašymu jai pateikiama sprendimo kopija pagal šio reglamento 4 ir 7 straipsnius, 10 straipsnio 3 dalį ir 11 straipsnį.“

Faktinės bylos aplinkybės

- ¹² 1998 m. gruodžio 1 d. laišku Vokietijos Federacinė Respublika informavo Komisiją apie įvairias priemones, kuriomis siekiama stabilizuoti TGI finansinę padėtį, įskaitant dalinį atleidimą nuo mokėjimo ir banko paskolą.
- ¹³ Dėl šio atleidimo nuo mokėjimo ir paskolos 2000 m. balandžio 4 d. Komisija pradėjo oficialią tyrimo procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį, kuriai suteiktas referencinis numeris C 9/2000 .
- ¹⁴ 2001 m. birželio 12 d. sprendime, kuriame įvertino tik atleidimą nuo mokėjimo, Komisija nusprendė, kad ši priemonė yra su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba. TGI užginčijo šį sprendimą pareikšdama ieškinį Pirmosios instancijos teisme, kuris atmestas 2004 m. liepos 8 d. Sprendimu *Technische Glaswerke Ilmenau prieš Komisiją* (T-198/01, Rink. p. II-2717), apeliacinėje instancijoje patvirtintu 2007 m. sausio 11 d. sprendimu (C-404/04 P).
- ¹⁵ Dėl, be kita ko, banko paskolos 2001 liepos 3 d. Komisija pradėjo antrą oficialią tyrimo procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį, kuriai suteiktas C 44/2001 referencinis numeris.
- ¹⁶ 2001 m. spalio 24 d. laišku TGI pateikė savo pastabas antroje oficialioje tyrimo procedūroje bei paprašė Komisijos jai leisti susipažinti su nekonfidencialia bylos medžiaga ir paskui pateikti naujas pastabas. 2001 m. lapkričio 23 d. laišku Komisija atmetė šį prašymą.

- 17 2002 m. kovo 1 d. laišku TGI, remdamasi Reglamentu Nr. 1049/2001, paprašė leisti susipažinti su visais Komisijos turimais dokumentais su ja susijusiose valstybės pagalbos bylose, visų pirma byloje C 44/2001, taip pat su visais jos turimais įmonei *Schott Glas* suteiktos valstybės pagalbos dokumentais, išskyrus kitų įmonių komercines paslaptis.
- 18 2002 m. kovo 27 d. laišku Komisija atmetė šį prašymą leisti susipažinti su dokumentais, nurodydama, be kita ko, kad prašomi dokumentai patenka į Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalyje numatytą išimtį. Komisija dar nurodė, kad su TGI susiję dokumentai sudaro neužbaigtos oficialios tyrimo procedūros C 44/2001 dalį.
- 19 2002 m. balandžio 15 d. laišku ieškovė Komisijos generaliniam sekretoriui pakartotinai pateikė prašymą leisti susipažinti su dokumentais pagal Reglamento Nr. 1049/2001 7 straipsnio 2 dalį.
- 20 Ginčijamu sprendimu Komisija atmetė šį prašymą leisti susipažinti su dokumentais, taip patvirtindama dėl ankstesnio jos prašymo priimtą sprendimą, motyvuodama tuo, kad atskleidus šių įvairių dokumentų turinį gali kilti pavojus inspekcijos ir tyrimo tikslui, o tokia teisės susipažinti su dokumentais išimtis aiškiai numatyta Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje.
- 21 Šiame sprendime taip pat nurodyta, jog patenkinus TGI prašymą ji galėtų susipažinti su vienu dokumentu, kuriame detalai aprašomas *Schott Glas* projektas, o tai gali labai pažeisti šios bendrovės komercinius interesus, kuriems apsaugoti specialiai skirta šio reglamento 4 straipsnio 2 dalis. Be to, tame pačiame sprendime pažymima,

kad išnagrinėjus galimybę leisti susipažinti su prašomų dokumentų dalimis, kurioms netaikomos išimties, pasirodė, kad šie dokumentai negali būti suskaidyti į konfidencialias ir nekonfidencialias dalis. Galiausiai jame nurodyta, jog nėra svarbesnio viešojo intereso, dėl kurio reikėtų atskleisti tuos dokumentus.

- ²² Užbaigusi antrąją oficialią tyrimo procedūrą C 44/2001, 2002 m. spalio 2 d. Komisija priėmė sprendimą C(2002) 2147, galutinis, kuriuo ji, be kita ko, pripažino banko paskolą, suteiktą TGI, su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba. TGI užginčijo šį sprendimą, 2002 m. gruodžio 17 d. pareikšdama Pirmosios instancijos teisme ieškinį dėl panaikinimo (byla T-378/02), tačiau ši byla 2007 m. gegužės 16 d. teismo nutartimi išbraukta iš registro.

Procesas Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

- ²³ Raštu, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2002 m. rugpjūčio 8 d., TGI pareiškė ieškinį, kuriuo prašoma panaikinti tą ginčijamo sprendimo dalį, kuri nesusijusi su atsisakymu leisti susipažinti su dokumentais, tiesiogiai susijusiais su vykstančia valstybės pagalbos, skirtos *Schott Glas*, kontrolės procedūra. Švedijos Karalystei ir Suomijos Respublikai leista įstoti į bylą TGI reikalavimams palaikyti.
- ²⁴ Komisija, palaikoma *Schott Glas*, paprašė Pirmosios instancijos teismo atmesti ieškinį kaip nepagrįstą.

- 25 Skundžiamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas atmetė ieškinio dalį, kuria siekiama panaikinti tariamą implicitinį atsisakymą leisti susipažinti su dokumentais, susijusiais su „užbaigta pagalbos procedūra vykdanč *Jenaer Schott Glas* privatizavimą“, kaip nepriimtina ir panaikino skundžiamą sprendimą tiek, kiek juo atsisakoma leisti susipažinti su dokumentais, susijusiais su valstybės pagalbos, suteiktos TGI, tyrimo procedūromis.
- 26 Nagrinėdamas TGI nurodytą pagrindą, grindžiamą Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio, susijusio su teisės susipažinti su dokumentais išimtimi, skirta apsaugoti inspekcijų, tyrimų ir audito tikslus, pažeidimu, skundžiamo sprendimo 76 punkte Pirmosios instancijos teismas pirmiausia nurodė, kad prašyme leisti susipažinti su dokumentais nurodyti dokumentai iš tikrųjų susiję su „tyrimu“ Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečios įtraukos prasme, ir šio sprendimo 77 punkte nusprendė, jog vien tos aplinkybės, kad dokumentas susijęs su išimtimi siekiamu apsaugoti interesu, negali pakakti pateisinti šios išimties taikymo. Papildomai jis nurodė, kad toks taikymas gali būti pateisinamas tik jei institucija iš anksto įvertino, pirma, ar dokumento turinio atskleidimas kelia konkretų ir realų pavojų saugomam interesui, ir, antra, – Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytais atvejais – ar nėra svarbesnio viešojo intereso, kuris pateisintų prašomo dokumento atskleidimą. Iš nurodytų aplinkybių Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad išimtį siekianti taikyti institucija iš principo privalo atlikti konkretų įvertinimą ir tai turi matyti iš sprendimo motyvų.
- 27 Minėto sprendimo 78 punkte Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad iš Reglamento Nr. 1049/2001 matyti, jog visos 4 straipsnio 1–3 dalyse minimos išimtys suformuluotos lyg būtų taikomos „dokumentui“. Pateikdamas nuorodą į 2005 m. balandžio 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Verein für Konsumenteninformation prieš Komisiją* (T-2/03, Rink. p. II-1121) 70 punktą jis taip pat nurodė, kad konkrečiai išnagrinėtas turi būti kiekvienas iš prašyme nurodytų dokumentų.

- 28 Skundžiamo sprendimo 79 punkte dar kartą pateikęs nuorodą į tą patį teismo sprendimą Pirmosios instancijos teismas pabrėžė, kad institucija gali įvertinti galimybę leisti susipažinti su dalimi dokumento pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 6 dalį tik atlikusi konkretų ir individualų, bet ne abstraktų ar bendro pobūdžio įvertinimą, o dėl teisės susipažinti išimčių taikymo *ratione temporis* konstatavo, kad Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 7 dalyje numatyta, jog šio reglamento 1–3 dalyse esančios išimtys taikomos tik tuo laikotarpiu, kuriuo apsauga yra pateisinama atsižvelgiant „į dokumento turinį“. Šio sprendimo 80 punkte jis nusprendė, kad nagrinėjamu atveju iš ginčijamo sprendimo motyvų nematyti, kad Komisija būtų konkrečiai ir individualiai įvertinusi prašyme leisti susipažinti nurodytų dokumentų turinį.
- 29 Skundžiamo sprendimo 85 punkte Pirmosios instancijos teismas pabrėžė, kad institucijos pareiga konkrečiai ir individualiai įvertinti prašyme leisti susipažinti nurodytų dokumentų turinį yra principinė išeitis, kurios turi būti siekiama taikant visas Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1–3 dalyse numatytas išimtis, nepaisant dokumentų, su kuriais prašoma leisti susipažinti, srities, pvz., karteliai arba valstybės pagalbos kontrolė.
- 30 Tačiau skundžiamo sprendimo 86 punkte Pirmosios instancijos teismas papildomai nurodė, kad tokio įvertinimo gali neprireikti tais atvejais, kai dėl tam tikrų ypatingų bylos aplinkybių akivaizdu, jog reikia neleisti arba, atvirkščiai, leisti susipažinti su dokumentais. Pirmosios instancijos teismo teigimu, taip galėtų būti tuo atveju, kai akivaizdu, kad visam tam tikrų dokumentų turiniui taikoma teisės susipažinti išimtis, arba, atvirkščiai, susipažinti galima su visu turiniu, arba kai Komisija konkrečiai ir individualiai jau įvertino šį turinį panašiomis aplinkybėmis.
- 31 Nagrinėdamas, kaip nurodyta skundžiamo sprendimo 87 punkte, ar TGI prašymas susijęs su dokumentais, kurių dėl bylos aplinkybių nereikia vertinti konkrečiai ir

individualiai, šio sprendimo 88 punkte Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad ginčijamame sprendime Komisija pateisino su inspekcijos ir tyrimo tikslų apsauga susijusios išimties taikymą tuo, kad vykstant valstybės pagalbos suderinamumo su vieninga rinka tyrimams būtina, jog Komisija, valstybės narės ir atitinkamos įmonės lojaliai bendradarbiautų ir viena kita pasitikėtų, taip sudarydamos įvairioms „šalims“ galimybę laisvai pareikšti nuomones, o su šiais tyrimais susijusių dokumentų atskleidimas „galėtų pakenkti skundo nagrinėjimui ir sužlugdytų šį dialogą“.

32 Skundžiamo sprendimo 89 punkte Pirmosios instancijos teismas teigia, kad tokio bendro pobūdžio vertinimas, taikomas visai administracinės bylos, susijusios su TGI suteiktos valstybės pagalbos kontrolės procedūromis, medžiagai, neatskleidė ypatin-gų šios bylos aplinkybių, kurios leistų manyti, kad nebuvo būtina konkrečiai ir indivi-dualiai įvertinti ją sudarančių dokumentų. Pirmosios instancijos teismas konkrečiai nurodė, kad šis vertinimas nepatvirtina, jog visi šie dokumentai akivaizdžiai patenka į teisės susipažinti išimtį.

33 Be to, skundžiamo sprendimo 92 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, jog paradoksalu tvirtinti, kad būtinas laisvas ir tiesioginis dialogas tarp Komisijos, valstybės narės ir „susijusių įmonių“ lojalaus ir abipusio pasitikėjimu grįsto bendra-darbiavimo atmosferoje, kai vienai iš susijusių „šalių“ atsisakoma leisti susipažinti su visa informacija, tiesiogiai susijusia su diskusijų objektu.

34 Galiausiai Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 100 punkte pada-rė išvadą, kad kaltinimą konkrečiai ir individualiai neišnagrinėjus prašyme nurodytų dokumentų reikia pripažinti pagrįstu, o Komisijos tik paprasčiausias atsisakymas leis-ti TGI susipažinti yra teisės klaida. Todėl skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 1 punkte Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad Komisija pažeidė Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalį ir kad ginčijamą sprendimą reikia panaikinti tiek,

kiek juo neleista susipažinti su valstybės pagalbos, suteiktos TGI, tyrimo procedūrų dokumentais, nesant reikalo nagrinėti kitų TGI ir Švedijos Karalystės nurodytų panaikinimo pagrindų. Rezoliucinės dalies 3 punkte Pirmosios instancijos teismas nurodė Komisijai padengti savo ir tris ketvirtadalius TGI patirtų bylinėjimosi išlaidų.

Teisingumo Teismui pateikti bylos šalių reikalavimai

³⁵ Apeliaciniu skundu Komisija prašo, pirma, panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek juo panaikinamas ginčijamas sprendimas ir, antra, priteisti bylinėjimosi išlaidas iš TGI.

³⁶ TGI, Suomijos Respublika ir Švedijos Karalystė prašo atmesti apeliacinį skundą. Be to, jos Teisingumo Teismo prašo priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

³⁷ 2008 m. kovo 4 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi Danijos Karalystei leista įstoti į bylą TGI reikalavimams palaikyti pagal Procedūros reglamento 93 straipsnio 7 dalį, t. y. leidžiant pateikti pastabas tik žodinėje proceso dalyje.

Dėl apeliacinio skundo

- 38 Savo ieškiniui pagrįsti Komisija nurodo penkis pagrindus. Šie pagrindai susiję, pirma, su klaidingu Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies aiškinimu, antra, teisės aktų leidėjų valios pažeidimu, trečia, šio reglamento 4 straipsnio teksto nepaisymu, ketvirta, EB 255 straipsnio pažeidimu šio reglamento nuostatų ir tikslo atžvilgiu ir, penkta, su kitomis teisės klaidomis skundžiamame sprendime.
- 39 Pirmasis Komisijos pagrindas dėl klaidingo Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies aiškinimo sudarytas iš dviejų dalių.

Šalių argumentai

- 40 Pirmojo pagrindo pirmoje dalyje Komisija kritikuoja Pirmosios instancijos teismą, kad šis klaidingai aiškino Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalį, skundžiamo sprendimo 87–89 punktuose nusprendamas, kad nebuvo „ypatingų bylos aplinkybių“, kaip jos apibūdintos šio sprendimo 86 punkte, leidžiančių manyti, kad dokumentų, nurodytų pagal minėtą reglamentą pateiktame TGI prašyme, nereikia nagrinėti konkrečiai ir individualiai.
- 41 Komisija teigia, kad egzistavo „ypatingos bylos aplinkybės“, dėl kurių buvo akivaizdu, kad TGI prašymą leisti susipažinti reikia atmesti. Šiuo atžvilgiu ji mano, kad, kaip matyti iš nusistovėjusios Pirmosios teismo praktikos, vykstant valstybės pagalbos

procedūrai kiti nei atitinkama valstybė narė suinteresuotieji asmenys neturi teisės susipažinti su bylos medžiaga, ir tai reikia pripažinti „ypatinga bylos aplinkybė“, nebent Reglamente Nr. 1049/2001 būtų šią praktiką paneigiančių nuostatų.

⁴² Komisija daro išvadą, jog dėl „ypatingų bylos aplinkybių“ buvo akivaizdu, kad reikia neleisti susipažinti su „visais Komisijos turimais dokumentais visose su įmone TGI susijusiose valstybės pagalbos bylose“ prieš tai nesant reikalo vertinti šių dokumentų konkrečiai ir individualiai ir kad visam šių dokumentų turiniui buvo taikoma teisės susipažinti su dokumentais išimtis, numatyta Reglamento Nr. 1049/2001.

⁴³ Be to, Komisija tvirtina, kad skundžiamo sprendimo 86 ir 89 punktai prieštarauja vienas kitam. Antrajame Pirmosios instancijos teismo ieško ypatingų aplinkybių egzistavimo įrodymų, patvirtinančių, kad dokumentų nereikia nagrinėti konkrečiai ir individualiai, nors prieš tai 86 punkte nurodė, kad tokios aplinkybės turi būti akivaizdžios, o ne įrodytinės.

⁴⁴ TGI, Danijos Karalystė, Suomijos Respublika ir Švedijos Karalystė tvirtina, kad Komisijos nurodyti pirmojo pagrindo pirmos dalies argumentai yra nepagrįsti ir todėl juos reikia atmesti.

⁴⁵ TGI mano, jog tai, kad kiti suinteresuotieji asmenys nei valstybė narė, su kuria susijusi valstybės pagalbos kontrolės procedūra, neturi teisės susipažinti su bylos medžiaga, savaime neturėtų jiems užkirsti galimybės susipažinti su šiais dokumentais pagal Reglamentą Nr. 1049/2001. Ji pabrėžia, jog tai, kad tam tikri dokumentai susiję su valstybės pagalbos kontrolės procedūra, nėra pagrindas laikyti juos kažkuo ypatingais. Be to, aplinkybė, kad šiems suinteresuotiesiems Reglamentu Nr. 659/1999

nepripažįstama teisė susipažinti su tokios rūšies procedūros medžiaga, taip pat nėra pakankamai ypatinga, kad negalima būtų individualiai išnagrinėti pagal Reglamentą Nr. 1049/2001 pateiktame prašyme leisti susipažinti nurodytų dokumentų.

- ⁴⁶ Be to, TGI detalizuoja, kad „ypatingas bylos aplinkybės“ turėtų sudaryti kažkas daugiau nei paprasčiausia aplinkybė, kad atitinkama byla yra susijusi su valstybės pagalba. TGI mano, kad tai turi būti ypatingos konkrečios „bylos“ aplinkybės, o ne paprastai visoms valstybės pagalbos srities byloms būdingos aplinkybės. Priešingu atveju išimtis būtų taikoma visai valstybės pagalbos kontrolės procedūrų kategorijai, ir dėl to jai nebūtų taikomas Reglamentas Nr. 1049/2001, o tai Komisija paneigė.
- ⁴⁷ Suomijos Respublika papildomai nurodo, jog nėra svarbu, ar prašymą pateikia valstybės pagalbos gavėjas, ar kitas Reglamento Nr. 1049/2001 2 straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo. Ši nuostata vienodai taikoma visiems prašymams susipažinti ir nenumato pagalbos gavėjui mažiau palankesnės padėties nei kitiems pareiškėjams tais atvejais, kai nagrinėjamas prašymas leisti susipažinti su valstybės pagalbos kontrolės procedūros dokumentais.
- ⁴⁸ Švedijos Karalystė nurodo, kad skaidrumo principas, kurį siekiama apsaugoti Reglamentu Nr. 1049/2001, ir teisė į gynybą, apimanti teisę susipažinti su valstybės pagalbos kontrolės procedūrų medžiaga, yra du skirtingi principai, kuriais siekiama ne to paties tikslo, ir todėl teismo praktika, susijusi su teise į gynybą minėtose procedūrose, negali būti tinkama vertinant pagal minėtą reglamentą pateiktą prašymą leisti susipažinti su institucijų turimais dokumentais.
- ⁴⁹ Be to, TGI mano, kad pareiga pateikti ypatingų aplinkybių egzistavimo įrodymus tenka Komisijai, nes būtent ji rėmėsi bendrosios taisyklės, pagal kurią reikia konkrečiai ir

individualiai išnagrinėti prašyme leisti susipažinti nurodytus dokumentus, išimtimi. Taigi Pirmosios instancijos teismas neturėtų savo iniciatyva nustatinėti tokių aplinkybių.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 50 Iš pradžių reikia nurodyti, kad TGI prašyme nurodyta visa su jai suteiktos valstybės pagalbos kontrolės procedūromis susijusios administracinės bylos medžiaga.
- 51 Reikia priminti, kad remiantis EB 225 straipsnio 2 dalimi priimto Reglamento Nr. 1049/2001 tikslas, kaip matyti iš jo 4 konstatuojamosios dalies ir 1 straipsnio, yra užtikrinti visuomenei kuo platesnę teisę susipažinti su institucijų dokumentais. Iš šio reglamento ir ypač jo 11 konstatuojamosios dalies bei 4 straipsnio, kuriame šiuo atžvilgiu numatytos išimtys, matyti, kad teisei susipažinti su dokumentais taip pat taikomi viešaisiais ar privačiais interesais grindžiami apribojimai.
- 52 Nagrinėjamu atveju Komisija atsisakė atskleisti TGI dokumentus, kurie susiję su šiai įmonei suteiktos valstybės pagalbos procedūromis, remdamasi būtent Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje numatyta teisės susipažinti išimtimi, skirta apsaugoti inspekcijų, tyrimų ir audito tikslus. Kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 76 punkto, šie TGI pagal minėtą reglamentą pateiktame prašyme nurodyti dokumentai iš tikrųjų yra susiję su „tyrimu“ šios nuostatos prasme.

- 53 Be abejo, atsisakymui leisti susipažinti su prašomu atskleisti dokumentu pagrįsti iš principo nepakanka to, kad dokumentas yra susijęs su Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalyje minima veikla. Atitinkama institucija privalo pateikti ir paaiškinimus, kaip susipažinimas su šiuo dokumentu galėtų konkrečiai ir realiai pažeisti šiame straipsnyje įtvirtinta išimtimi saugomą interesą (žr. 2008 m. liepos 1 d. Sprendimo *Švedija ir Turco prieš Tarybą*, C-39/05 P ir C-52/05 P, Rink. p. I-4723, 49 punktą).
- 54 Tačiau Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad šiuo klausimu atitinkamai Bendrijos institucijai iš principo leidžiama remtis kai kurių kategorijų dokumentams taikomomis bendrosiomis prezumpcijomis, nes panašūs bendro pobūdžio pagrindai gali būti taikomi prašymams leisti susipažinti su tokio paties pobūdžio dokumentais (žr. minėto Sprendimo *Švedija ir Turco prieš Tarybą* 50 punktą).
- 55 Valstybės pagalbos kontrolės procedūrų srityje tokias bendrąsias prezumpcijas gali lemti ir Reglamentas Nr. 659/1999 bei teismo praktika, susijusi su teise susipažinti su Komisijos administracinės bylos dokumentais. Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 659/1999 2 konstatuojamąją dalį šiuo reglamentu siekiama kodifikuoti su EB 88 straipsnio taikymu susijusią Komisijos praktiką, atsiradusią ir nusištevėjusią laikantis teismo praktikos.
- 56 Reglamentu Nr. 659/1999 ir visų pirma jo 20 straipsniu suinteresuotiesiems asmenims nenumatoma teisė susipažinti su Komisijos administracinės bylos dokumentais vykstant kontrolės procedūrai pagal EB 88 straipsnio 2 dalį.

57 Tačiau šio reglamento 6 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad vykstant kontrolės procedūrai Komisijos gautos pastabos pateikiamos suinteresuotajai valstybei narei, o ši turi galimybę per nustatytą laikotarpį į jas atsakyti. Valstybės pagalbos kontrolės procedūra, atsižvelgiant į jos bendrą schemą, yra prieš valstybę narę, atsakingą už suteiktą pagalbą, nukreipta procedūra, ir Komisija neturi teisės galutiniame sprendime naudoti informacijos, kurios pakomentuoti šiai valstybei nesuteikė galimybės (2002 m. rugsėjo 24 d. Sprendimo *Falck ir Acciaierie di Bolzano prieš Komisiją*, C-74/00 P ir C-75/00 P, Rink. p. I-7869, 81 punktą).

58 Darytina išvada, kad vykstant valstybės pagalbos kontrolės procedūrai suinteresuotieji asmenys, išskyrus už suteiktą pagalbą atsakingą valstybę narę, neturi teisės susipažinti su Komisijos administracinės bylos dokumentais. Į šią aplinkybę reikia atsižvelgti aiškinant Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje numatytą išimtį. Jei šie asmenys galėtų susipažinti su Komisijos administracinės bylos dokumentais remdamiesi Reglamentu Nr. 1049/2001, kiltų pavojus valstybės pagalbos kontrolės sistemai.

59 Nors teisė susipažinti su administracine byla vykstant kontrolės procedūrai pagal EB 88 straipsnio 2 dalį ir teisė pagal Reglamentą Nr. 1049/2001 susipažinti su dokumentais teisiškai skiriasi, jos abi lemia funkcinio požiūriu panašias situacijas. Nesvarbu, kokių teisiniu pagrindu remtasi suteikiant leidimą, susipažinimas su byla suteikia suinteresuotiesiems asmenims galimybę gauti visas Komisijai pateiktas pastabas ir dokumentus bei prireikus remtis šia informacija jų pačių pastabose, o tai gali pakeisti tokios procedūros pobūdį.

- 60 Taip pat svarbu paminėti, kad, skirtingai nuo tų atvejų, kai Bendrijos institucijos veikia kaip teisės aktų leidėjai ir kai reikia suteikti daug platesnę galimybę susipažinti su dokumentais pagal Reglamento Nr. 1049/2001 6 konstatuojamąją dalį, kaip antai byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Švedija ir Turco prieš Tarybą*, valstybės pagalbos kontrolės procedūros dokumentai, kaip antai prašomi TGI, patenka į šioms institucijoms EB 88 straipsniu suteiktą specifinių administracinių funkcijų sritį.
- 61 Darytina išvada, kad skundžiamame sprendime aiškindamas Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje numatytą išimtį Pirmosios instancijos teismas privalėjo atsižvelgti į aplinkybę, kad vykstant valstybės pagalbos kontrolės procedūrai suinteresuotieji asmenys, kiti nei atitinkama valstybė narė, neturi teisės susipažinti su Komisijos administracinės bylos dokumentais, ir dėl to pripažinti egzistuojant bendrąją prezumpciją, kad administracinės bylos dokumentų atskleidimas iš principo kelia grėsmę tyrimo tikslų apaugai.
- 62 Ši bendroji prezumpcija neatima iš šių suinteresuotųjų asmenų teisės įrodyti, kad prašomam atskleisti konkrečiam dokumentui ši prezumpcija netaikoma arba kad egzistuoja dokumento atskleidimą pateisinantis Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalyje numatytas svarbesnis viešasis interesas.
- 63 Neatsižvelgęs į šią aplinkybę ir skundžiamo sprendimo 87 bei 88 punktuose klaidingai nusprendęs, jog nagrinėjamu atveju nėra akivaizdu, kad reikėtų neleisti susipažinti su TGI prašyme, pateiktame pagal Reglamentą Nr. 1049/2001, nurodytais valstybės pagalbos kontrolės procedūrų dokumentais prieš tai konkrečiai ir individualiai jų neišnagrinėjus, Pirmosios instancijos teismas padarė šio reglamento 4 straipsnio 2 dalies trečios įtraukos aiškinimo klaidą.

- ⁶⁴ Todėl Komisijos nurodyto pirmojo pagrindo pirmą dalį reikia pripažinti pagrįsta ir panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek juo panaikinamas ginčijamas sprendimas, nesant reikalo nagrinėti šio pagrindo antros dalies ar kitų jos nurodytų apeliacinio skundo pagrindų.

Dėl Pirmosios instancijos teismui pateikto ieškinio

- ⁶⁵ Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmos pastraipos antrą sakinį, panaikinus sprendimą, jis gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti. Būtent taip yra šiuo atveju.
- ⁶⁶ Ieškinio Pirmosios instancijos teismui dalyje, dėl kurios šis nepriėmė galutinio sprendimo, TGI, remdamasi Komisijos padarytu Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio pažeidimu, prašė panaikinti ginčijamą sprendimą tiek, kiek juo neleidžiama susipažinti su tais dokumentais, kurie susiję su valstybės pagalbos, suteiktos TGI, kontrolės procedūromis. Prie šio pagrindo TGI nurodė keletą argumentų. Pirmą, esą Komisija neleido susipažinti su prašomais dokumentais, nors kiekvieno iš jų nenagrinėjo konkrečiai. Antra, ši institucija tariamai nepagrįstai rėmėsi teismų praktikoje suformuluotomis atsisakymo leisti susipažinti su dokumentais taisyklėmis, susijusiomis su valstybės narės įsipareigojimų neįvykdymo procedūromis, kurios nepanašios į valstybės pagalbos kontrolės procedūras. Trečia, neva Komisija pažeidė teisę susipažinti su ne visu dokumento turiniu. Ketvirta, prašomi dokumentai turėjo būti atskleisti palyginus įvairius interesus, kaip nurodyta 4 straipsnio 2 dalyje.

- 67 Kalbant apie pirmąjį argumentą, iš šio sprendimo 61 ir 63 punktų matyti, kad nagrinėjamu atveju Komisija, vadovaudamasi Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečia įtrauka, galėjo neleisti susipažinti su visais valstybės pagalbos kontrolės procedūrų dokumentais, nurodytais pagal šį reglamentą TGI pateiktame prašyme, jų prieš tai neišnagrinėjusi konkrečiai ir individualiai.
- 68 Ieškinyje nenurodžiusi informacijos, galinčios paneigti šio sprendimo 61 punkte minėtą bendrąją prezumpciją, TGI negali teigti, kad Komisija turi atlikti tokį vertinimą, todėl šį argumentą reikia atmesti kaip nepagrįstą.
- 69 Darytina išvada, kad antrasis argumentas yra nesvarbus. Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečia įtrauka iš principo leidžia atmesti prašymą leisti susipažinti su valstybės pagalbos kontrolės procedūros medžiagą sudarančiais dokumentais, todėl tai, kad formuluojant atmetimo motyvus atsižvelgta ir į įvairius prieš valstybės nares nukreiptoms išpareigojimų neįvykdymo procedūroms būdingus aspektus, negali padaryti šio atmetimo neteisėto.
- 70 Trečiasis ir ketvirtasis argumentai taip pat yra nepagrįsti. Ieškinyje TGI neminėjo nei to, kad dalis jos prašyme nurodytų dokumentų nepatenka į 61 punkte minėtos bendrosios prezumpcijos taikymo sritį, nei to, kad egzistuoja svarbesnis viešasis interesas, kuris pateisintų nurodytų dokumentų atskleidimą. Kaip matyti iš šio ieškinio, ji nurodo tik savo, kaip atitinkamos valstybės pagalbos gavėjos, interesą, susijusį su kontrolės procedūromis.
- 71 Darytina išvada, kad reikia atmesti Pirmosios instancijos teisme pateiktą TGI ieškinį, kuriuo prašoma panaikinti ginčijamą sprendimą tiek, kiek juo neleistą susipažinti su valstybės pagalbos, suteiktos TGI, kontrolės procedūrų dokumentais.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 72 Vadovaujantis Procedūros reglamento 122 straipsnio pirma pastraipa, jeigu apeliacinis skundas yra pagrįstas ir pats Teisingumo Teismas priima galutinį sprendimą byloje, jis sprendžia bylinėjimosi išlaidų klausimą. Pagal to paties reglamento 69 straipsnio, taikomo apeliaciniame procese pagal jo 118 straipsnio 2 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Šio 69 straipsnio 4 dalies pirmoje pastraipoje numatyta, kad į bylą įstojusios valstybės narės pačios padengia savo išlaidas.
- 73 Kadangi Komisijos apeliacinis skundas pripažintas pagrįstu, o TGI ieškinys, pateiktas Pirmosios instancijos teisme, atmestas kaip nepagrįstas, reikia nurodyti TGI padengti savo ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas, patirtas tiek pirmojoje, tiek šioje apeliacinėje instancijose, nes pastaroji to reikalavo.
- 74 Danijos Karalystė, Suomijos Respublika ir Švedijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2006 m. gruodžio 14 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Technische Glaswerke Ilmenau prieš Komisiją* (T-237/02) rezoliucinės dalies 1 ir 3 punktus.**

2. **Atmesti Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teisme pateiktą ieškinį, kuriuo prašoma panaikinti 2002 m. gegužės 28 d. Europos Bendrijų Komisijos sprendimą tiek, kiek juo neleista susipažinti su valstybės pagalbos, suteiktos *Technische Glaswerke Ilmenau GmbH*, kontrolės procedūrų dokumentais.**
3. **Nurodyti *Technische Glaswerke Ilmenau GmbH* padengti savo ir Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas, patirtas pirmojoje ir šioje apeliacinėje instancijose.**
4. **Danijos Karalystė, Suomijos Respublika ir Švedijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.